

THÔNG TIN TÁC DỤNG PHỤ DÀNH CHO GIA ĐÌNH: CHẤT GÂY KÍCH THÍCH

Các dẫn xuất của Methylphenidate và Amphetamine

TÊN thuốc: _____

LIỀU DÙNG thuốc: _____

ĐƯỢC DÙNG để điều trị các bệnh trạng sau:

- ADHD (Rối loạn tăng động giảm chú ý) hoặc ADD

TÁC DỤNG PHỤ bao gồm nhưng không giới hạn ở:

- Giảm cảm giác thèm ăn kèm theo sụt cân hoặc không tăng cân
- Buồn nôn hoặc đau bụng
- Gián đoạn giấc ngủ - khó ngủ hoặc ngủ không sâu giấc
- Chóng mặt/choáng váng
- Tác dụng hồi ứng (tăng động/bốc đồng khi chất kích thích hết tác dụng)
- Các triệu chứng mới về cảm xúc và/hoặc hành vi (lo lắng, thay đổi tâm trạng, cáu kỉnh)
- Tăng huyết áp, tăng nhịp tim
- Âm thanh hoặc cử động không điển hình (ở trẻ em có khuynh hướng rối loạn tic/tật máy giật)

Tác dụng phụ HIẾM nhưng NGHIÊM TRỌNG bao gồm nhưng không giới hạn ở:

- **Các biến cố có hại cho tim (tim mạch).** *Nếu có tiền sử cá nhân hoặc gia đình mắc bệnh tim, bao gồm nhịp tim bất thường (hội chứng QTc kéo dài) hoặc bệnh tim cấu trúc (đặc biệt là đột tử sớm do các lý do về tim/tim mạch), trong trường hợp đó sẽ được chỉ định khám tầm soát trước khi bắt đầu dùng loại thuốc này.*
- Các triệu chứng loạn thần (ảo giác, suy nghĩ hoang tưởng hoặc hưng cảm)
- Phản ứng dị ứng nghiêm trọng bao gồm sốc phản vệ
- Phù mạch (sưng da thường ở trên mặt xung quanh môi và mắt)
- Chứng cương đau dương vật (cương cứng kéo dài hơn 4 giờ)
- Chậm tăng trưởng khi sử dụng trong dài hạn
- Hội chứng Reynaud

Sử dụng thuốc:

- Để tránh khó ngủ, nên tiêm liều cuối cùng trước khi đi ngủ vài giờ.
- Nên dùng các chế phẩm có tác dụng ngay lập tức ít nhất 30 phút trước bữa ăn.
- **Viên nén tác dụng ngay lập tức:** Có thể nuốt toàn bộ hoặc nghiền nát và trộn với một lượng nhỏ thức ăn như sữa chua, mật ong, sốt táo, hoặc mứt.
  - bao gồm Ritalin, Focalin, Adderall
- **Dung dịch uống:** bao gồm Methylin (hương nho), Procentra (hương kẹo cao su), Quillivant XR (hương chuối), Dynavel XR (hương kẹo cao su)
- **Viên nén nhai được:** phải nhai trước khi nuốt
  - bao gồm viên nhai Methylin, QuilliChew ER, Vyvanse
- **Viên nén tan trong miệng (ODT):**
  - Adzenys XR-ODT (hương cam), Cotempla XR-OCT

(Tiếp tục ở trang sau)

- **Viên nén tác dụng kéo dài** Phải được nuốt toàn bộ. Không nghiền, nhai hoặc chia nhỏ viên thuốc vì thuốc này sẽ không hoạt động hiệu quả
  - Concerta, Metadate ER, Jornay PM
- **Viên nang tác dụng kéo dài:** Nuốt toàn bộ hoặc mở viên nang và rắc thuốc lên sốt táo
  - Focalin XR, Metadate CD, Ritalin LA, Adderall XR, Aptensio XR, Vyvanse (có thể hòa tan trong nước)

Thông tin khác:

- Các loại thuốc kích thích được phân thành hai nhóm:
  - Các dẫn xuất methylphenidate:
    - IR (tác dụng ngay lập tức, tác dụng ngắn): Ritalin, Focalin, Methylin
    - ER (tác dụng kéo dài, tác dụng trung bình): Metadate CD/ER, Ritalin LA/SR
    - XR (tác dụng kéo dài, tác dụng lâu dài): Aptensio XR, Adhansia XR, Concerta, Cotempla XR-ODT, Daytrana patch, Focalin XR, Jornay PM, Quillichew ER, Quillivant XR
  - Các dẫn xuất của Amphetamine/Dextroamphetamine:
    - IR: Adderall, Evekeo, Procentra, Zenzedi
    - XR: Adderall XR, Adzenys XR-ODT/ER, Dynavel XR, Mydayis, Vyvanse
- Các loại thuốc tác dụng ngay lập tức sẽ bắt đầu có tác dụng trong vòng 20 đến 60 phút và thường có tác dụng trong 3 đến 6 giờ.
- Các loại thuốc tác dụng trung bình sẽ bắt đầu có tác dụng trong vòng 20 đến 60 phút và thường có hiệu lực từ 6 đến 8 giờ.
- Các loại thuốc tác dụng kéo dài sẽ bắt đầu có tác dụng trong vòng 20 đến 60 phút và thường có hiệu lực trong 8 đến 12 giờ và một số lên đến 24 giờ
- Do tính chất tác dụng ngắn của những loại thuốc này, chúng không “tích tụ” trong hệ cơ quan và sẽ đi vào cơ thể trong 1 ngày. Sau khi ngừng sử dụng, các tác dụng phụ cũng sẽ dừng lại.
- Những loại thuốc này được coi là biện pháp điều trị ưu tiên ban đầu cho chứng ADHD, có hoặc không có biện pháp can thiệp/liệu pháp hành vi.